Kodene alle bør kunne knekke!

Du har kanskje sett kodene bestående av tall og bokstaver som malingsspannet eller fargen i fargekartet er merket med. Bruk to minutter på å lære deg hva de betyr, så stiller du langt sterkere når du skal fargesette hjemmet.

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

NCS står for Natural Colour System, og er det mest brukte systemet for fargebeskrivelse i Europa. Det beskriver fargene visuelt, altså akkurat slik vi ser dem. S 5005-R80B er et eksempel på en NCS-kode.

Slik knekker du den:

LEDD 1: 5005

Første ledd beskriver mengde sorthet, kulørhet og hvithet, som til sammen utgjør 100 prosent av fargen.

De to første tallene (50) beskriver sortheten i prosent. Denne fargen inneholder altså 50 prosent sort. De to neste tallene (05) beskriver hvor mye kulør det er i fargen. Denne fargen inneholder 5 prosent kulør.

De resterende 45 prosentene er hvite.

LEDD 2: R80B

I NCS er det fire grunnfarger: rødt (forkortes R), gult (forkortes Y), blått (forkortes B) og grønt (forkortes G). En farge i dette systemet består aldri av mer enn to grunnfarger.

Det andre leddet forteller oss at dette er en rød farge (R) med 80 prosent blå (B).

I noen tilfeller består ledd 2 av kun én farge. Da dreier det seg om en ren gul, en ren blå, ren rød eller ren grønn farge.

Dersom fargen befinner seg på den nøytrale grå fargeskalaen, og kun er en blanding av svart og hvitt, vil ledd to erstattes med en N. For eksempel: S 2500-N.

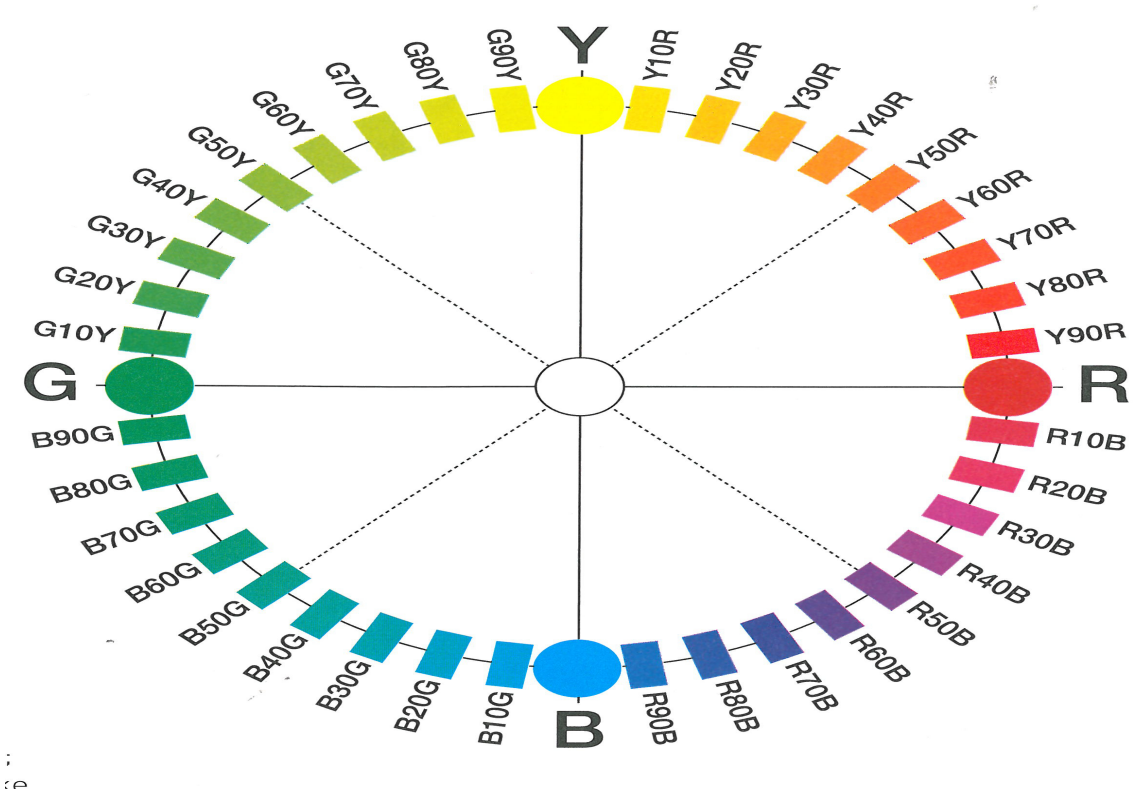

Fargesirkelen

Hva med S-en?

Mange fargekoder inneholder en S i begynnelsen. Denne står for Second Edition, etter at NCS måte revidere fargeutvalget i 1995 som følge av forbud mot blyholdige pigmenter i malingen. Denne bokstaven har ingen praktisk betydning for kodeknekkingen, men er likevel viktig å få med, da to identiske NCS-koder med og uten S foran kan være noe ulike.

Hvorfor er dette lurt å kunne?

NCS-koder er svært nyttig når farger skal settes sammen i kombinasjon. Fargekartene er naturligvis gode veiledere for å finne farger som passer sammen, men de sier lite om hvordan hver enkelt farge vil virke på veggen. Vil den beige tonen virke rosa? Vil hvitfargen få et grønnskjær? Er fargen varm eller kald? Her kommer NCS-koden inn!

- Jeg maler sjelden en vegg uten å sjekke hvilken NCS-kode den har. Denne koden forteller meg om dette er en varm eller kald farge, om hvor mye sorthet den har i seg – altså hvor «skitten» fargen vil bli, eller for eksempel om fargen har så mye rødt i seg at den vil virke rosa. Den er også nyttig når jeg vil

kombinere flere farger, sier Bjørg Owren, adm. direktør i ifi.no.

Det er flere metoder for kombinasjon av farger ved hjelp av NCS.

- Farger som har lik sorthet og kulørstyrke, men ulike kulører fungerer ofte veldig fint sammen, og er en "safe" måte å velge å sette sammen ulike farger på. Altså første ledd i koden er lik, mens andre ledd kan varieres. Et annet alternativ er å velge samme kulørsammensetning, altså andre ledd av koden forblir likt, men vil variere i sorthet og kulørthet. Dette gir et resultat som er ton-i-ton, forklarer Owren.

En NCS-kode kan også hjelpe deg dersom du opplever at en farge grunnet lysforhold eller andre farger i rommet blir feil på veggen.

- Hvis man for eksempel har malt med fargen S 2005-Y50R, men opplever at denne fargen har for mye rødt i seg og virker for rosa på veggen, kan man redusere mengden rødt til for eksempel 30, og heller prøve fargen med kode S 2005-Y30R. På samme måte kan man redusere mengden sort om fargen blir for mørk og så videre, avslutter Owren.

Kilde:
NCS-illustrasjoner og -koder er gjengitt med tillatelse fra NCS Norwegian Colour Senter AS.
www.ncscolour.no/